

PSYKODRAAMAOHJAAJA (CP)

1. Koulutukseen hyväksyminen

Koulutukseen valittavilta edellytetään:

- soveltuva korkeakoulututkinto (poikkeustapauksessa muu)
- soveltavuus (arvioidaan suosituksen ja haastattelun pohjalla)
- työ, johon menetelmää voi soveltaa

2. Koulutuksen sisältö ja laajuus

Koulutus sisältää psykodraaman jäsenkokemusta, teoriaopintoja, menetelmän opettelua sekä työnohjattua harjoittelua. Koulutus voi keskittyä yhteen tai useampaan sovellusalueeseen.

Tutkinnon laajuus on 1280 tuntia, mikä sisältää kaikki psykodraamakoulutukset. Opinnot jakautuvat noin kuudelle vuodelle.

Jäsenkokemusta tai koulutuspsykoterapiaa sisältyy opintoihin 150 tuntia.

Teoria- ja menetelmäopintoja on 500 tuntia, näistä vähintään 300 tuntia kouluttajan ohjaamassa koulutusryhmässä/ryhmissä ja erityisseminaareissa. 150 tuntia voi olla kouluttajan järjestämää pienryhmäopiskelua, nettikursseja tai vastaavaa.

Osallistumista konferensseihin ja Suomen psykodraamainstituutin tai oman instituutin järjestämiin tilaisuuksiin 80 tuntia.

Teoriaopintoja kirjallisuutta lukemalla 2000 sivua, 100 tuntia.

Työnohjattua harjoittelua 300 tuntia ja siihen liittyvää työnohjausta 150 tuntia.

3. Kompetenssit

A. Tiedot

Tuntee morenolaisen psykodraaman ihmiskäsityksen ja filosofiset perusteet.

Tuntee hyvin morenolaisen psykodraaman teorian keskeiset käsitteet (mm. spontaanisuus, luovuus, tele, kohtaaminen, rooli, lisätodellisuus, näyttämö, toiminta, virittäytyminen, sosiatria, roolinvaihto, peili, kaksoisminä).

Tuntee rooliteorian.

Tuntee sosiometrisen teorian ja sosiatrisen toiminnan perusteet.

Tuntee näyttämön ja näyttämöllistämisen teorian.

Tuntee psykodraaman, sosiadraaman ja sosiometrisen työskentelyn vaiheet ja tekniikat.

Ymmärtää defensiivisen ja spontaanin toiminnan eron (acting out ja acting in –ilmiöt).

Ymmärtää ryhmän tilassa ja näyttämön tilassa työskentelyn ja niiden välisen suhteen.

Ymmärtää yksilopsykologiaa ja ryhmänteoriaa sekä yksilö- ja ryhmädynamiikan keskinäistä suhdetta.

Tuntee hyvin psykodraamamenetelmän käyttämisen haasteet ja eettiset ohjeet.

B. Taidot

Osaa luoda ryhmän rakenteet ja ohjata ryhmää sen eri kehitysvaiheissa.

Osaa luoda ryhmän rakenteet ja ohjata ryhmää sen eri kehitysvaiheissa.

Osaa tutustuttaa ryhmän menetelmään.

Osaa virittää itsensä ja ryhmän työskentelemään sovitusta teemasta.

Osaa auttaa ryhmää löytämään valitusta teemasta sille merkityksellisen lähtökohdan näyttämötyöskentelyä varten ja/tai osaa valita ja haastatella päähenkilön.

Osaa ohjata päähenkilökeskeisen tai ryhmämuotoisen draaman, jossa käsitellään psyykkisiä, sosiaalisia ja/tai perususkomuksiin/-arvoihin liittyviä aiheita.

Osaa siirtyä ryhmän tilasta näyttämölle ja luoda ryhmän ja/tai päähenkilön teemasta draamallisen työskentelyn.

Osaa käyttää tekniikoita monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Osaa ohjata apuhenkilötyöskentelyä.

Osaa ohjata jakamis- ja pohdintavaiheen.

Osaa prosessoida oman työskentelynsä.

C. Kehittymisen edellytykset

Tunnistaa omaan persoonaansa liittyviä haasteita ja vahvuuksia ja osoittaa kykyä jatkuvasti kehittää itsetuntemustaan.

Osoittaa kykyä luovasti soveltaa psykodraamamenetelmää omalla toimialallaan.

Osoittaa kykyä ylläpitää ja kehittää menetelmään liittyviä tietojaan ja taitojaan (esim. osallistumalla alan kongresseihin ja koulutuksiin, lukemalla alaan liittyvää kirjallisuutta, hankkimalla työnohjausta, verkostoitumalla sekä psykodraamakollegojen- ja yhteisöjen että oman alansa ammattilaisten ja järjestöjen kanssa).

Tunnistaa menetelmän haasteet, soveltaa menetelmää eettisesti ja tuntee sekä psykodraaman että oman toimialansa eettiset ohjeet.

On alkanut integroida psykodraaman teoriaa oman sovellusalansa muihin teorioihin.

Osoittaa kykyä informoida psykodraamasta oman alansa ammattilaisia ja työtovereita.

4. Tutkinnon suorittaminen

Psykodraamaohjaaja CP -tutkinto voidaan suorittaa, kun kaikki opintosuoritukset on tehty, kompetenssit riittävästi saavutettu ja kaikki opintomaksut maksettu. Tutkinnon suorittaminen voidaan aloittaa ennen kuin kaikki edellä mainittu on saatu tehdyksi, mutta sen viimeisin osa voidaan suorittaa vasta, kun kaikki muu on valmista.

Tutkintoon kuuluu kirjallinen tentti (5 tuntia), kirjallinen lopputyö (90 tuntia) ja käytännön työnäyte (vähintään 4 tuntia).

Kirjallinen tentti voidaan suorittaa aikaisintaan puolitoista vuotta ennen käytännön työnäytettä ja viimeistään kolme viikkoa ennen käytännön työnäytettä. Kirjallisen tentin järjestää kouluttava instituutti.

Kirjallinen lopputyö tulee antaa työn tarkastajalle luettavaksi viimeistään kolme viikkoa ennen käytännön työnäytettä. Kirjallisen lopputyön tarkastaa ja arvostelee psykodraamakouluttaja, joka ei ole tutkielman ohjaaja eikä oma pääkouluttaja. Työn sisältö esitellään kollegoille tarkoitukseen varatussa tilaisuudessa.

Käytännön työnäytteen järjestää tai järjestelyistä sopii kouluttava instituutti ja sen ottaa vastaan kahden psykodraamakouluttajan muodostama raati. Toinen raadin jäsenistä on oma kouluttaja, toinen vieraampi. Raatiin ei voi kuulua oma psykodraamaterapeutti.

Ennen näytteeseen tulemisesta oma kouluttaja on edeltävän vuoden aikana nähnyt kokelaan ohjaavan itsenäisesti päähenkilökeskeisen tai ryhmämuotoisen psyko-, sosio- tai aksiodraaman. Näkeminen on voinut tapahtua koulutusryhmässä, erikseen järjestetyssä tilanteessa, kokelaan työssä tai vastaavassa. Näkeminen voi tapahtua in situ tai esim. taiten tehdyttä tallenteelta.

Käytännön työnäyte voi tapahtua erikseen järjestetyssä tilanteessa tai esim. kokelaan työssä. Näyte voidaan vastaanottaa in situ tai esim. taiten tallennettuna. Tällaisiin näytteisiin liittyy etukäteen valmistettu kirjallinen prosessikuvaus.

Työnäytteen tulee sisältää virittäytyminen, toiminta, jakaminen ja prosessianalyysi. Näytteen kesto on vähintään neljä akateemista tuntia. Aikaan sisältyy myös prosessianalyysin valmistamiseen ja esittämiseen kuluva aika. Näyte voi olla myös pidempi, mikäli se tapahtuu esim. omassa työssä tai sisältää opetuksellisen osuuden.

Psykodraamaohjaaja CP -tutkinto suoritetaan opiskelijan omaan instituuttiin.